

Природно, Конституція УНР вразлива для критики. Головними її недоліками є змішання функцій гілок влади (парламент повністю контролював як виконавчу, так і судову владу), а також неузгодженість статей: так, в ст. 39 зафіксовано Раду старійшин Національних Зборів, функції якої не розкриті, і ніде надалі цей орган не згадується. Можна критикувати Грушевського як одного з авторів Конституції за ці недоліки, проте не можна заперечувати, що ним і його соратниками була пророблена колосальна робота з узагальнення політичного й правового досвіду свого часу. Конституція 1918 року стала унікальним поєднанням української традиції, суб'єктивних народницьких поглядів самого Грушевського та напрацювань європейського лібералізму.

Бібліографічні посилання:

1. Яковлів А. Основи Конституції УНР. Париж, 1935; Слюсаренко А., Томенко М. Історія української Конституції. К., 1993.
2. Грушевській М. Хто такі українці і чого вони хочуть. Київ : Знання, 1991.
3. Грушевський М.С. Проект української Конституції. *Грушевський М.С. Твори: у 50 т.* Львів: Світ, 2007. Т. 4. Кн. 1.
4. Конституція Української Народної Республіки. *Українська Центральна Рада: документи та матеріали.* К. : Наукова думка, 1997. Т. 2.

Лужанська Анастасія Ігорівна,
студентка Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
Скиба Елеонора Костянтинівна,
доктор філософських наук,
професор Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

НАСИЛЬСТВО В СІМ'Ї ЯК СОЦІАЛЬНА ПРОБЛЕМА

Формування правової держави передбачає вирішення цілої низки актуальних завдань для сучасних фахівців – психологів. Одним із таких завдань є вирішення питання насильства в сім'ї, в тому числі, гендерного насильства. Для подолання проблеми гендерного насильства необхідно розуміти елементи, витоки та форми будь-якого насильства. Оволодіння знанням загального значення, на нашу думку, допоможе зрозуміти шляхи подолання та попередження відтворення гендерного насильства.

У нашому світі існує такий міф, що насильство в сім'ї — це проблема нещасливих родин, і майже завжди насильство пов'язане з алкоголем та не благополуччям, але за деякими дослідженнями це не так.

Домашнє насильство – це порушення конституційного права та свободи людини; нанесення моральної шкоди, а також фізичному і психічному

здоров'ю. Більшість людей навіть і не підозрює, що насильство має багато видів. Мало того, деякі не здогадуються, що насильство крім фізичного білю, призводить ще й моральної, психологічної, економічної або сексуальної травми.

Фізичне насильство може здійснюватися у таких формах: побиття, штовхання, удари, укуси та ляпаса. Зазвичай це батьки або такі особи як вихователі, такими травмами вони порушують психічно-емоційний розвиток. Фізичним насильством є також протягування дитини до вживання наркотиків, алкоголю, медичних препаратів та спроб самогубства.

Сексуальне насильство – використання дитини задля задоволення своїх сексуальних потреб або якоїсь вигоди. Сексуальне насильство включає тілесні контакти із статевими органами. До цього належить залучання дитини до проституції, порнокіно тощо.

Психічне насильство – словесна образа, погрози, приниження, обвинувачення, демонстрація нелюбові, а також ворожості до дитини з боку батьків, вихователів, вчителів. Найчастіше частиною видів насильства є фізичне та емоційне.

Економічне насильство, тобто фінансові обмеження, заборона працювати, заборона підвищувати кваліфікацію. Усвідомлене знищення свого майна, позбавлення можливості користуватися одягом, також позбавлення їжі, позбавлення медичної допомоги.

Більш поширеним видом домашнього насильства є насилля чоловіка над жінкою та батьків над дитиною.

Суїцид – це умисне спричинення власної смерті, причиною якого є психічні розлади. Жертви, які були дітьми насильників, зазвичай звикають до цього стану і бачать у ньому свою долю. Жорстоке поводження з дітьми, існування якого відоме з моменту появи історичних записів людства і яке, мабуть, існуватиме завжди. У структурі смертності дітей насильників від 7 до 15 років смерть від неприродних причин стійко займає перше місце, складаючи 25% від всіх причин смерті дітей цього віку. Також після насильства у дитини розвивається реакція на травму у вигляді хворобливих фізичних і емоційних явищ, які можуть мати різний ступінь виразу, тяжкості та види проявів. Це можуть бути: посттравматичні стресові і когнітивні розлади, фізичні прояви, емоційні реакції.

Далі настає стадія адаптації, під час якої дитина розвивати навички, які допомагають їй впоратися з тим, що відбувається. У таких випадках найчастіше дитина прагне забувати ті погані епізоди минулого, які змушували страждати знов і знов.

Слід зазначити, що до вирішення цієї проблеми необхідно підходити розумно, шукаючи кращі способи вирішення цієї проблеми, застосовуючи їх, і лише тоді можна буде досягнути якихось результатів.

В Україні проблема домашнього насильства практично не вивчалася. Тільки протягом останнього часу тема насильства в родині стала публічно

обговорюватися. Для вирішення цієї проблеми рідні люди повинні розповідати проблеми сім'ї, які вони бачать, щоб їх разом вирішити, тобто піти на компроміс, якщо треба.

Жінки, що терплять насилля і не подають скарг на агресорів, мають за причину бажання зберегти шлюб та родинні відносини. Вдосконалення правової оцінки насильства в сім'ї багато в чому залежить від усвідомлення громадськістю та самими жінками того, що насильство в сім'ї є злочином. Якщо насильника вчасно навчити іншому ефективному способу спілкування з рідними, то він буде поводитися адекватно, а якщо не вчасно, то навпаки.

Ефект дають програми та проекти, що змінюють свідомість в бік припинення насильства через зміну ставлення оточуючих до домашнього насильства до жінок та дітей, пропагування культурної нетерпимості щодо насильства, створення ситуації, в якій воно стає неприпустимим. Інформацію щодо неприпустимості домашнього насильства як способу вирішення проблем потрібно включити у програму шкільної освіти. Знання та навички з виявлення, припинення домашнього насильства є життєво необхідними. Особиста участь полягає у наданні допомоги постраждалим родичам, сусідам, колегам, у вихованні дітей на власному прикладі ненасильництва!

Вирішення проблеми домашнього насильства може бути ефективним засобом подолання гендерної дискримінації, що, безумовно, є одним із важливих засобів розбудови правової держави.

Лучка Л. М.

*(Дніпровський національний
університет імені Олеся Гончара)*

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА У СОЦІОКУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРИ СУЧАСНОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

Бібліотеки збирають, зберігають та надають у суспільне користування джерела як носіїв історичної та національної пам'яті. В умовах розвитку світового інформаційного простору бібліотеки розширюють свої послуги, використовуючи нові комунікаційні та комп'ютерні технології. Бібліотечний простір змінюється за допомогою трендів соціального маркетингу. Сучасна бібліотека ЗВО повинна просувати власний контент, інформаційно підтримувати якісне забезпечення навчального та наукового освітнього процесу. Важливим напрямком університетської бібліотеки є реклама бібліотечних послуг та сервісів завдяки використанню можливостей інтернет-технологій та соціальних мереж. Міністерські вимоги щодо статусу сучасного науковця потребують підвищеної уваги бібліотечних працівників до глибокого пошуку фахової літератури у світових наукометричних базах даних Scopus, Web of Science та надання оперативної інформації про безкоштовний тестовий доступ до га-